

[Prima Pagină](#) > ... > [Introducerea Unei Acțiuni În Justiție](#) > [Unde Și Cum](#) > [Ce Lege Se Aplică](#) > [Cyprus](#)

Ce lege se aplică

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

În cazul în care în fața instanței se introduce o cauză transfrontalieră, normele privind legislația aplicabilă în Cipru sunt, în principal, cele prevăzute de legislația Uniunii Europene, în special Regulamentele (CE) nr. 593/2008 (Roma I) privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale și (CE) nr. 864/2007 (Roma II) privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale.

În alte privințe, instanțele cipriote sunt ghidate de propria lor jurisprudență, întrucât nu există legi naționale sau norme codificate relevante. În absența unei jurisprudențe cipriote relevante, instanțele aplică common law-ul englez în temeiul articolului 29 alineatul (1) litera (c) din Legea privind instanțele judecătorești (Legea 14/60).

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

Convenția de la Haga din 1 iulie 1985 privind legea aplicabilă trusturilor și recunoașterii acestora, astfel cum a fost ratificată de Republica Cipru în temeiul Legii de ratificare 15(III) din 2017.

1.3 Principalele convenții bilaterale

Nu se aplică.

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Instanța nu este obligată să aplice aceste norme din proprie inițiativă. Acest aspect nu poate fi invocat decât de către o parte în cauză, care trebuie să dovedească cu succes, prin intermediul unor elemente de probă, că legea altui stat prevalează față de legislația din Cipru. Dacă instanța nu este convinsă, se aplică legislația cipriotă.

Întrucât este o chestiune care ține de procedură și de administrarea elementelor de probă, practica descrisă mai sus nu este influențată de mai sus-menționatele Regulamente (CE) nr. 593/2008 și (CE) nr. 864/2007.

2.2 Retrimiteria

Regulamentele (CE) nr. 593/2008 și (CE) nr. 864/2007 nu permit aplicarea normei de retrimiterie (*renvoi*). Cu toate acestea, în cauzele care nu intră sub incidența regulamentelor, norma de retrimiterie poate fi aplicată după cum urmează:

Instanța sesizată cu o cauză în care se constată că ar trebui să se aplice legea altui stat trebuie să aplice fie numai normele naționale interne ale acestei legi, fie legea respectivă în integralitatea sa, inclusiv normele internaționale aplicabile în temeiul legii menționate.

Dificultatea în acest din urmă caz rezultă din faptul că normele privind legea aplicabilă în temeiul sistemului juridic al celui alt stat în cauză pot trimite instanța la legea din Cipru, pe care aceasta trebuie să o aplice (retrimitere). În acest caz, instanța are două opțiuni: fie să accepte norma privind retrimiterea și să aplice legislația Ciprului (teoria „retrimiterii parțiale”), fie să respingă această normă și să aplice legea celui alt stat în toate elementele sale („retrimitere totală”).

2.3 Schimbarea punctului de legătură

Pentru a preveni eventualele probleme care ar putea apărea în urma unei schimbări a punctului de legătură (de exemplu, domiciliul, locul în care bunurile mobile sau trustul a fost transferat etc.), se utilizează de regulă norma privind legislația aplicabilă pentru a stabili data la care este identificat punctul de legătură. Cu titlu de exemplu, a se vedea articolul 7 din Convenția de la Haga din 1 iulie 1985 privind trusturile.

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Legislația unui alt stat nu ar trebui să se aplice, chiar dacă normele privind legea aplicabilă impun acest lucru, dacă o astfel de aplicare este incompatibilă cu ordinea publică din Republica Cipru. Conform jurisprudenței, „ordinea publică” include principiile esențiale ale justiției și ale moralității și eticii publice (*Pilavachi & Co Ltd/International Chemical Co Ltd (1965) 1 CLR 97*).

Legislația unui alt stat nu ar trebui să fie aplicată nici în ceea ce privește taxele de import, taxele și impozitele.

2.5 Proba legii străine

Se aplică regula stabilită în cauza *Royal Bank of Scotland plc/Geodrill Co Ltd și alții (1993) 1 JSC 753*, conform căreia o parte care consideră că în cauza sa este aplicabilă o lege străină trebuie să formuleze mai întâi această cerere și apoi, pentru a convinge instanța, trebuie să prezinte elemente de probă rezultate în urma unei expertize. Dacă instanța nu este mulțumită de elementele de probă sau niciuna dintre părți nu formulează o astfel de cerere, se aplică legislația cipriotă.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

Regulamentul (CE) nr. 593/2008 (Roma I) se aplică tuturor obligațiilor contractuale și actelor juridice în cazul în care se ridică problema legislației aplicabile.

3.2 Obligații extracontractuale

În majoritatea cazurilor, se aplică Regulamentul (CE) nr. 864/2007 (Roma II), a cărui normă generală este că legea aplicabilă ar trebui să se stabilească în funcție de locul în care se produce prejudiciul (*lex loci damni*), indiferent de țara sau de țările în care ar putea apărea consecințele sale indirecte. De asemenea, regulamentul conține norme specifice privind modul în care se stabilește legea aplicabilă pentru anumite tipuri de obligații necontractuale, cum ar fi concurența neloială și răspunderea pentru produse.

În ceea ce privește trusturile, se aplică Legea din 2017 (de ratificare) aplicabilă trusturilor și recunoașterii acestora [Legea 15(III)/2017], prin care a fost ratificată Convenția de la Haga din 1985. În conformitate cu Legea de ratificare și cu convenția, trustul ar trebui să fie reglementat de legea aleasă de către administratorul fiduciar. În caz contrar, un trust ar trebui reglementat de legea cu care prezintă cele mai strânse legături.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

Nume de familie

În vederea stabilirii numelui de familie, se aplică Legea privind raportul dintre părinți și copii (Legea 216/90). În temeiul Legii 216/90, numele de familie al unui copil se stabilește printr-o declarație comună a părinților acestuia în termen de trei luni de la data nașterii. În cazul în care părinții nu reușesc să facă o astfel de declarație, copilului i se dă numele de familie al tatălui. În cazul unui copil născut în afara căsătoriei, acestuia ar trebui să i se dea numele de familie al mamei, cu excepția cazului în care sau până când copilul este recunoscut de tatăl

său.

Domiciliu

Domiciliul unei persoane se stabilește în conformitate cu capitolul 195 din Legea privind succesiunea și testamentele, care prevede că orice persoană are în orice moment fie domiciliul primit la naștere („domiciliul inițial”), fie un domiciliu pe care l-a obținut sau l-a păstrat din proprie inițiativă („domiciliul ales”).

În cazul unui copil legitim născut în timpul vieții tatălui, domiciliul inițial al copilului este domiciliul tatălui la momentul nașterii copilului.

În cazul unui copil născut în afara căsătoriei sau al unui copil născut după moartea tatălui său, domiciliul inițial al copilului este domiciliul mamei la momentul nașterii copilului.

Capacitate

Capacitatea unei persoane de a se căsători face obiectul Legii privind căsătoriile [Legea 104 (I)/2013], care, la articolul 14, prevede că o persoană nu are capacitatea de a se căsători dacă nu a împlinit optsprezece ani sau dacă, la data încheierii căsătoriei, se află în imposibilitatea de a-și da consimțământul din cauza unei deficiențe sau tulburări mentale ori cerebrale sau din cauza altei afecțiuni ori boli sau a unei dependențe de substanțe care o fac incapabilă să înțeleagă și să fie conștientă cu privire la actele sale.

Cu toate acestea, chiar și în cazul în care cuplul în cauză, sau unul dintre membrii cuplului, a împlinit optsprezece ani, se consideră că aceștia au capacitatea de a se căsători dacă au cel puțin șaisprezece ani sau dacă tutorii lor au consimțit în scris cu privire la căsătorie sau dacă există motive serioase care să justifice căsătoria. Atunci când consimțământul menționat anterior nu este exprimat sau nu există un tutore, problema dacă o persoană are capacitatea de a se căsători ar trebui să fie soluționată de către instanța competentă în materie de dreptul familiei din regiunea în care persoana în cauză își are reședința.

În ceea ce privește capacitatea de a încheia acte juridice, articolul 11 din capitolul 149 din Legea privind contractele prevede că o persoană are capacitatea juridică de a încheia contracte dacă are discernământ și nu a fost lipsită de această capacitate prin lege. Legea prevede că o persoană căsătorită nu este considerată incapabilă de a încheia contracte pentru unicul motiv că aceasta nu a împlinit vârsta de optsprezece ani.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

3.4.1 Stabilirea filiației

Raportul juridic dintre părinte și copil, inclusiv răspunderea părintească, întreținerea și comunicarea, este reglementat de legislația cipriotă, în special prin Legea privind raportul dintre părinți și copii (Legea 216 /90).

Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 (Bruxelles IIa) și Regulamentul (CE) nr. 4/2009, precum și Convenția de la Haga din 1996 asupra competenței, legii aplicabile, recunoașterii, executării și cooperării privind răspunderea părintească și măsurile de protecție a copiilor se aplică, de asemenea, în ceea ce privește aspectele pe care le reglementează.

3.4.2 Adopția

În cazul în care procedurile de adopție se desfășoară în instanțele cipriote, se aplică legislația din Cipru indiferent dacă acțiunea privind adopția este de natură transfrontalieră.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

Chestiunile legate de încheierea și de dizolvarea căsătoriei sunt reglementate în Cipru de Legea din 2003 privind căsătoriile [Legea 104(I)/2003]. Aceste chestiuni fac de asemenea obiectul Convenției ONU privind consimțământul la căsătorie, vârsta minimă pentru căsătorie și înregistrarea căsătoriilor, astfel cum a fost ratificată în Republica Cipru prin Legea 16(III)/2003.

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

Chestiunile legate de divorț sunt reglementate de articolul 111 din Constituție și de Legea din 1990 privind încercarea de reconciliere și dizolvarea religioasă a căsătoriei (Legea 22/1990) cu privire la căsătoriile religioase și de Legea privind căsătoriile [Legea 104 (I)/2003].

Convenția de la Haga privind recunoașterea divorțurilor și separărilor de drept din 1971, astfel cum a fost ratificată de Republica Cipru prin Legea 14(III)/1983, se aplică aspectelor referitoare la recunoașterea divorțului și a separării de drept.

3.5.4 Obligațiile de întreținere

Obligații de întreținere

În temeiul Legii privind regimul matrimonial (Legea 232/1991), astfel cum a fost modificată:

În cazul în care soții nu mai coabitează, instanța, la cererea unuia dintre soți, poate pronunța o ordonanță privind acordarea indemnizației de întreținere prin care celălalt soț să fie obligat să plătească indemnizație de întreținere soțului solicitant.

Obligațiile de întreținere între foști soți se aplică în cazul în care unul dintre aceștia se află în incapacitatea de a se întreține singur din propriile venituri sau proprietăți și:

(a) dacă, în cazul în care divorțul este finalizat sau după expirarea termenelor specificate mai jos, vârsta sau starea sa de sănătate este de așa natură încât acesta nu poate să înceapă sau să continue o activitate profesională care i-ar asigura propria întreținere;

(b) dacă acesta are în grijă un copil minor sau adult sau altă persoană față de care are obligații de întreținere care nu poate să se îngrijească singură din cauza unor dizabilități fizice sau mentale, iar persoana care depune cererea este împiedicată din acest motiv să își găsească un loc de muncă adecvat;

(c) acesta nu își poate găsi un loc de muncă constant și adecvat sau dacă are nevoie de formare profesională, pentru cel mult trei ani de la încheierea divorțului;

(d) în orice alt caz în care acordarea indemnizației de întreținere în momentul în care divorțul este finalizat este necesară din motive de echitate.

Întreținerea poate fi refuzată sau limitată pentru motive importante, în special în cazul în care căsătoria a fost de scurtă durată sau în cazul în care soțul care ar fi putut beneficia de întreținere este cauza divorțului sau a încetării coabitării ori și-a provocat în mod voit propria sărăcie.

Totodată, dreptul la indemnizație de întreținere ar trebui să se stingă sau ordonanța privind acordarea indemnizației de întreținere ar trebui să fie modificată în mod corespunzător atunci când împrejurările o impun.

Obligațiile de întreținere pentru un copil minor

În temeiul Legii privind raportul dintre părinți și copii (Legea 216/90), obligațiile de întreținere pentru un copil minor revin în mod solidar ambilor părinți în conformitate cu mijloacele lor financiare. Obligația părintească menționată mai sus poate să continue în temeiul unei decizii și al unei tranzacții judiciare, chiar și după ce copilul atinge vârsta majoratului, în cazul în care acest lucru este justificat de împrejurări excepționale (de exemplu, copilul este incapabil ori are un handicap, servește în garda națională sau frecventează cursurile unei instituții de învățământ sau ale unei școli profesionale).

Dreptul la întreținere al unui copil minor din partea părinților săi subzistă chiar și dacă acest copil deține proprietăți pe numele său.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Se aplică articolul 13 din Legea 232/1991, a cărui regula generală prevede că autonomia soților cu privire la bunuri deținute în proprietate nu este afectată de căsătorie. Cu toate acestea, articolul 14 din legea menționată permite ca unul dintre soți să revindică proprietatea celuilalt soț în caz de desfacere sau de anulare a căsătoriei, cu condiția ca soțul solicitant să fi contribuit la creșterea proprietății celuilalt soț în orice mod posibil. Partea solicitantă poate cere, prin intermediul unei acțiuni în justiție, ca o parte a creșterii care a rezultat din contribuția sa să îi fie plătită acesteia.

Contribuția adusă de unul dintre soți la creșterea proprietății celuilalt soț se consideră a reprezenta o treime din creșterea respectivă, cu excepția cazului în care se dovedește că această contribuție este mai mică sau mai mare.

Creșterea proprietății soților nu include ceea ce aceștia au dobândit cu titlu de cadouri, de moșteniri, de legate sau de alte donații.

3.7 Testamente și succesiuni

Succesiunea, și toate aspectele legate de moștenire, cu excepția formularului utilizat pentru întocmirea și revocarea unui testament, sunt reglementate de Regulamentul (UE) nr. 650/2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor.

În conformitate cu articolul 22 din regulamentul menționat mai sus, o persoană poate să aleagă ca legea care să se aplice succesiunii sale să fie legea statului a cărui cetățenie o deține în momentul alegerii legii sau la data decesului. Alegerea legii se face prin declarație explicită.

În cazul în care există un testament în vigoare, se aplică Convenția de la Haga din 5 octombrie 1961 privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare. În conformitate cu articolul 1 din convenție, o dispoziție testamentară îndeplinește condițiile de formă în cazul în care forma sa respectă dispozițiile legislației interne:

- (a) a locului în care testatorul a redactat această dispoziție sau
- (b) a cetățeniei testatorului, fie la momentul dispoziției, fie la momentul decesului sau
- (c) a locului în care testatorul își avea domiciliul sau reședința obișnuită fie la momentul redactării dispoziției, fie la momentul decesului sau
- (d) în ceea ce privește bunurile imobile, a locului în care acestea sunt situate.

3.8 Proprietatea reală

Regulamentul (CE) nr. 593/2008 (Roma I), care prevede că un contract este reglementat de legea aleasă de părți, se aplică raporturilor prin care se creează obligații care sunt asociate cu un bun imobil. În absența alegerii, se aplică articolul 4 din regulament, care precizează în mod explicit legea aplicabilă în fiecare caz.

În ceea ce privește contractele referitoare la drepturile reale, în conformitate cu jurisprudența instanțelor din Cipru, instanța aplică jurisdicția țării în care este situat bunul imobil (*lex situs*).

3.9 Insolvența

Legislația aplicabilă este stabilită prin Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 privind procedura de insolvență. Aceasta este legea statului pe teritoriul căruia este deschisă procedura respectivă.

■ Ultima actualizare: 16/12/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere

sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.